

GEDENKTEKEN VOOR LODEWIJK WILLEM JOHAN KAREL THOMSON

Lodewijk Willem Johan Karel Thomson (1869-1914) was een militair bevelhebber die sneuvelde bij de eerste Nederlandse vredesmissie in de geschiedenis. Hij kwam uit een gegoede Engels-Nederlandse familie. Hij was de zoon van officier van gezondheid Bernard Thomson en diens eerste vrouw Maria Wilhelmina Pompe van Meerdervoort. Als defensiespecialist in de Tweede Kamer (1905-1913) was hij voorstander van democratisering in het leger. Van 1909-1913 was hij tevens Haags gemeenteraadslid voor de Liberale Unie. Majoor en later overste Thomson kreeg 14 ridderordes en eretekens, met de Militaire Willems-Orde als hoogste. Een borstbeeld van hem staat op het terrein van de Rabenhauptkazerne, aan de Hereweg in Groningen. Kopieën hiervan staan in Durrës, Albanië, en op het Binnenhof in de corridor tussen de Eerste en Tweede Kamer.

Bij het standbeeld op het Thomsonplein in Den Haag denk je onwillekeurig aan een martiale gebeurtenis. Inderdaad siert zijn beeld in vol militair ornaat en trots rechtop de mooie

Gedenkteken met halfronde bank aan het Thomsonplein
(foto Christine Sijbesma)

Lodewijk Willem Johan Karel Thomson (beeld Wikipedia)

halfronde bank voor het plantsoentje. Thomson had weliswaar gevochten in Atjeh, maar zijn standbeeld herinnert juist aan de eerste internationale vredesmissie van ons land. In Albanië hadden een opstand over een gestolen verkiezingsuitslag en dreigende invallen van Servië, Italië en Turkije ertoe geleid dat het land zich onafhankelijk had verklaard, terwijl tegelijkertijd allerlei groepen elkaar bestreden. Wilhelm Friedrich Heinrich Prinz zu Wied, een achterneef van koningin Wilhelmina, werd er de eerste vorst. Nederland werd om hulp gevraagd bij het opzetten van een Albanees gendarmeriekorps.

In de vroege ochtend van 15 juni 1914 werd Thomson in de toenmalige Albanese hoofdstad Durrës door een kogel getroffen. Als eerste en enige slachtoffer bij deze missie overleed hij, aan een slagaderlijke bloeding. Na een begrafenis ter plaatse werd hij op 15 juli 1914 onder enorme belangstelling en in aanwezigheid van koningin Wilhelmina herbegraven op de Zuiderbegraafplaats, naast de Rabenhauptkazerne, in zijn garnizoensstad Groningen.

Het herdenkingsmonument uit 1918 op het Thomsonplein in Den Haag is van beeldhouwer Charles van Wijk en werd na diens dood door Arend Odé voltooid. De halfronde bank draagt Thomson's lijfspreuk: 'Wie degelijk legerhervormer wil zijn, moet beseffen dat leger en volk elkander hebben te naderen.'

Christine Sijbesma

Werkgroep Stadsbeeld en Stadsgroen

stadsbeeldenstadsgroen@vriendenvandenhaag.nl